

λάχανο

λάχανο, το, ουσ. [*<αρχ. λάχανον (= χορταρικό)· η λ. κράμβη ήδη μτγν.*], το λάχανο. **1.** (στη γλώσσα της αργκό) το πορτοφόλι: «μόλις αντιλήφθηκε πως είχε φουσκωμένο λάχανο, τον πήρε από πίσω για να βρει την ευκαιρία να το λαχανέψει». (Λαϊκό τραγούδι: *εγώ το καθρεφτάκι σου το λέω μπανιστήρι, το πορτοφόλι λάχανο και τα λεφτά μπαγιόκο*). Συνών. *πράσο*. **2.** στον πλ. **τα λάχανα**, (γενικά) τα χορταρικά ή τα αγριόχορτα (καλλιεργήσιμα ή αυτοφυή) που τρώγονται συνήθως ως σαλάτα. Υποκορ. **λαχανάκι, το**: «υπάρχει ποικιλία λάχανου το οποίο είναι σε πολύ μικρό μέγεθος, με την ονομασία λαχανάκια Βρυξελλών». (Λαϊκό τραγούδι: *και φορεί ποδηματάκια, άιντε, και χαλάει τα λαχανάκια*). (Ακολουθούν 19 φρ.)·

- *άφραγος κήπος, έρημα τα λάχανα*, βλ. λ. [κήπος](#)·

- *δεν τρώω λάχανα ή δεν τρώμε λάχανα*, δεν είμαι αφελής, ευκολόπιστος, δεν είμαι ανόητος, κουτός, βλάκας: «πίστευε πως μπορούσε να με ξεγελάσει, αλλά δεν ήξερε πως δεν τρώω λάχανα». Από το ότι τα λάχανα δίνονται και ως τροφή στα ζώα. Ο πλ. και όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του». Για συνών. βλ. φρ. *δεν τρώω κουτόχορτο ή δεν τρώμε κουτόχορτο*, λ. *κουτόχορτο*·

- *είναι ακριβός στα πίτουρα και φτηνός στα λάχανα*, βλ. λ. [πίτουρο](#)·

- *η προσταγή σου λάχανα κι ο ορισμός σου αγγούρια*, βλ. λ. [προσταγή](#)·

- *καιρός φέρνει τα λάχανα, καιρός τα παραπούλια*, βλ. λ. [καιρός](#)·

- *κάλλιο λάχανα με γλύκα, παρά ζάχαρη με πίκρα*, καλύτερα φτωχός και ευτυχισμένος, παρά πλούσιος και δυστυχισμένος: «δε με νοιάζουν τα λεφτά σου γιατί ξέρω τις στενοχώριες που κουβαλάς, γι' αυτό, κάλλιο λάχανα με γλύκα, παρά ζάχαρη με πίκρα»·

- *όμοιος τον όμοιο κι η κοπριά στα λάχανα*, βλ. λ. [κοπριά](#)·

- *όποιος έχει πολύ βούτυρο, βάζει και στα λάχανα*, βλ. λ. [βούτυρο](#)·

- *όποιος έχει πολύ πιπέρι, βάζει και στα λάχανα*, βλ. λ. *πιπέρι*·

- *σιγά τα λάχανα!* βλ. φρ. *σπουδαία τα λάχανα(!)*·

- *σηκωθήκανε τα λάχανα να χτυπήσουν το μανάβη*, βλ. *συνηθέστ. σηκωθήκανε τα κολοκυθάκια να χτυπήσουν το μανάβη*, λ. *κολοκυθάκι*·

- *σπουδαία τα λάχανα!* λέγεται στην περίπτωση που θεωρούμε κάτι εντελώς ασήμαντο ή που αμφισβητούμε τη σπουδαιότητα ή τη δυσκολία που μας αναφέρει κάποιος πως παρουσιάζει κάποια δουλειά ή υπόθεση: «αγόρασε ένα αυτοκίνητο που σπάει κόκαλα. -Σπουδαία τα λάχανα! || ανέβηκε όλον αυτόν τον ανήφορο τρέχοντας. - Σπουδαία τα λάχανα! || θα μπορέσεις να μου τελειώσεις αυτή τη δουλειά; -Σπουδαία τα λάχανα!». Συνών. *σιγά στη δουλειά!* ή *σιγά τη δουλειά!* / *σιγά στο πράγμα!* ή *σιγά το πράγμα!* / *σιγά τ' αβγά!* (α) / *σιγά τα λάχανα!* / *σιγά τα ωά!* / *σιγά τον πολυέλιαιο!* / *σπουδαία δουλειά!* / *σπουδαίο πράγμα ή σπουδαίο το πράγμα(!)*·

- *τα βρομισμένα λάχανα κακή σαλάτα κάνουν*, όταν δεν υπάρχουν καλά υλικά γίνονται σκάρτες κατασκευές: «τώρα με τους σεισμούς, βάλε καλά υλικά στο σπίτι που χρίζεις, γιατί τα βρομισμένα λάχανα κακή σαλάτα κάνουν»·

- *τον βάζει λάχανο και τον βγάζει κουνουπίδι* (*ενν. τον πούτσο, τον ψώλο*), βλ. λ. [κουνουπίδι](#)·

- *τον έφαγαν λάχανο*, τον σκότωσαν μπαμπέσικα: «του τη στήσανε στη γωνία και, μόλις φάνηκε απ' το μπαράκι, τον έφαγαν λάχανο»·

- τον τρώω λάχανο, είμαι κατά πολύ ανώτερός του σε κάθε αναμέτρηση, σε κάθε ανταγωνισμό, τον κερδίζω, τον νικώ οπωσδήποτε: «για σένα δεν ξέρω, πάντως τον φίλο σου τον τρώω λάχανο»·

- τους φάγαμε λάχανο, (για ποδόσφαιρο ή μπάσκετ), τους νικήσαμε με μεγάλη ευκολία: «έπασε τέτοιο παιχνίδι η ομάδα μας, που τους φάγαμε λάχανο»·

- τρώει λάχανα, είναι αφελής, ευκολόπιστος, είναι ανόητος, κουτός, βλάκας: «αφού τρώει λάχανα, μια ζωή θα τον κοροϊδεύουν όλοι». Για συνών. βλ. φρ. τρώει κουτόχορτο, λ. κουτόχορτο·

- τρώω λάχανο (κάτι), κλέβω χρήματα ή κάποιο αντικείμενο από κάποιον ή από κάπου: «μόλις άφησε τον αναπτήρα του πάνω στο τραπέζι, τον έφαγα λάχανο». Από την εικόνα του λαχανά που κλέβει το λάχανο, το πορτοφόλι κάποιου χωρίς να γίνει αντιληπτός.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας